

Popularnonaukowy opis badań

Doświadczamy świata za pomocą zmysłów a dzięki pracy mechanizmów percepcyjnych prezentowane są nam przedmioty znajdujące się w otoczeniu. Na przykład, modalność wzrokowa prezentuje przedmioty umiejscowione w przestrzeni, mające różnorodne cechy (jak kolory bądź kształty) oraz należące do różnych kategorii (np. psów bądź stołów). Ten obraz świata prezentowany nam za pośrednictwem zmysłów nie musi być w pełni zgodny z opisem świata, jaki oferują współczesne nauki empiryczne, jako że reprezentacje percepcyjne nie zawsze są poprawne a same mechanizmy percepcyjne nie wyewoluowały po to by prezentować najbardziej fundamentalne własności fizyczne, związane z mikrostrukturą otaczającej nas rzeczywistości. Jednakże należy zauważyć, że pomimo tych niedoskonałości nasz percepcyjny model świata nie jest chaotyczny, lecz wręcz przeciwnie, jest zorganizowany wedle pewnych reguł. Na przykład, wydaje się intuicyjne, że modalność wzrokowa nigdy nie prezentuje barw bez jednoczesnego prezentowania ich przestrzennej lokalizacji.

Jednym z zadań współczesnej filozofii percepcji jest dostarczenie charakterystyki „percepcyjnego modelu świata”, oczywiście pozostając przy tym w zgodzie z wynikami badań naukowych. Można na przykład zapytać czy wzrok prezentuje tylko proste własności jak barwy czy też również bardziej złożone, np. związane z postrzeganiem relacji przyczynowych. Filozofowie percepcji badający te kwestie poświęcili dużo uwagi wzrokowemu modelowi świata, jednakże wciąż niewiele wiadomo na temat tego, jakie obiekty są prezentowane przez inne modalności. W przypadku niektórych z nich, zazwyczaj wskazuje się tu na smak i zapach, nie jest w ogóle jasne czy prezentują one jakiegokolwiek przedmioty. Co więcej, przedmioty prezentowane przez niewzrokowe modalności nie muszą mieć tych samych charakterystyk co przedmioty wzrokowe. Ponadto, samo pojęcie „przedmiotu” nie jest nieproblematyczne, jako że istnieją liczne wzajemnie ze sobą niezgodne filozoficzne koncepcje tego, co to znaczy być przedmiotem.

Celem projektu jest sformułowanie precyzyjnego modelu przedmiotów niewzrokowych modalności. Dla zrealizowania tego celu potrzebne jest stworzenie hierarchii różnych typów przedmiotów bazującej na koncepcjach przedmiotów sformułowanych w obrębie filozofii analitycznej. Opierając się na takim schemacie pojęciowym można zapytać czy wszystkie niewzrokowe modalności prezentują przedmioty a jeśli tak, to jakie są ich charakterystyki. Jednym z najważniejszych aspektów projektu jest zbadanie czy obiekty wszystkich modalności posiadają pewne wspólne charakterystyki. Na tej podstawie, korzystając dodatkowo z wyników wcześniejszych badań dotyczących przedmiotów wzrokowych, można ustalić czy obiekty różnych modalności podpadają pod wspólne, ogólniejsze pojęcie „przedmiotu postrzeżeniowego”.

Poza ogólnymi rozważaniami dotyczącymi podobieństw i różnic pomiędzy przedmiotami różnych modalności, istnieją również interesujące kwestie szczegółowe dotyczące każdej z modalności percepcyjnych. Na przykład, przedmioty słuchowe (takie jak melodie) wydają się być, inaczej niż przedmioty wzrokowe, rozciągnięte w czasie poprzez posiadanie części istniejących w różnych momentach przy jednoczesnym małym zakresie rozpiętości przestrzennej. Interesującym zadaniem filozoficznym jest charakterystyka czasoprzestrzennej struktury takich przedmiotów. Co więcej, percepcja dotykowa wydaje się prezentować dwa rodzaje granic między przedmiotami: granice między obiektami zewnętrznymi oraz granice pomiędzy obiektem zewnętrznym a ciałem. To rozróżnienie nie jest obecne w przypadku percepcji wzrokowej i interesującym filozoficznie zadaniem jest użycie narzędzi formalnych w celu precyzyjnego opisanie tej różnicy. Jeszcze inny problem związany jest z obiektami multimodalnymi. Interakcje pomiędzy mechanizmami percepcyjnymi pozwalają na prezentowanie przedmiotów mający własności należące do różnych modalności. Na przykład, obiekt może posiadać zarówno pewien kształt jak i równocześnie wydawać dźwięki. Jeśli przedmioty wzrokowe i słuchowe mają istotnie różną strukturę, wówczas przedmioty multimodalne nie mogą być opisane po prostu jako posiadające sumę ich charakterystyk. Z tego powodu można zapytać, jaka jest poprawna charakterystyka multimodalnych przedmiotów.

Skonstruowanie modelu przedmiotów niewzrokowych modalności pozwala sformułować i ocenić interesujące hipotezy dotyczące przedmiotów prezentowanych w wyniku działań mechanizmów percepcyjnych. Co więcej, jednolita siatka pojęciowa wytworzona w ramach projektu umożliwi porównywanie charakterystyk przedmiotów różnych modalności.